

Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Bojkovice, okres Uherské Hradiště

Štefánikova 957, 687 71 Bojkovice

Identifikátor školy: 600 025 748

Termín konání inspekce: 22., 23., 25. listopad 2004

Čj.:	o5-1260/04-5229
Signatura:	ko3ny511

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola, Bojkovice, okres Uherské Hradiště je příspěvkovou organizací zřízenou Zlínským krajem a poskytuje výchovu a vzdělání dětem a mládeži s různým stupněm mentálního postižení. Ve školním roce 2004/2005 škola pracuje podle vzdělávacího programu zvláštní a pomocné školy. Podle platného Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je kapacita stanovena na 44 žáků. V době inspekce navštěvovalo školu 35 žáků. Škola je malotřídní s pěti třídami (I. třída – 2., 3., a 4. ročník, II. třída – 5. a 6. ročník, III. třída – 7. a 9. ročník, IV. třída – 8. ročník a V. třída – pomocná, která je tvořena nižším, vyšším a pracovním stupněm). Škola poskytuje vzdělání také 9 žákům z místního dětského domova.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky ve zvláštní škole v pracovním vyučování, pracovní a výtvarné výchově (pomocná třída), českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekce.
- Průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole v pracovním vyučování, pracovní a výtvarné výchově (pomocná třída), českém jazyce a matematice vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku předmětů pracovní vyučování, pracovní a výtvarná výchova, český jazyk a matematika zajišťuje sedm vyučujících, z nichž jedna nesplňuje podmínky vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti. Je absolventkou vysokoškolského studia vychovatelství, chybí jí studium speciální pedagogiky. Výchovná poradkyně má požadované rozšiřující studium výchovného poradenství.

Organizační řád a schéma zařízení jsou zpracovány přehledně, kompetence jsou vymezeny pro vedení školy, pedagogické i ostatní pracovníky školy. Ředitel školy využívá ke koordinaci, řízení a informovanosti pracovníků především denního osobního kontaktu s ostatními zaměstnanci, pedagogické rady a informační tabule ve sborovně. Vzhledem k malému počtu pedagogických pracovníků nejsou ve škole ustanoveny metodické sekce, problematikou jednotlivých předmětů a úpravou učebních plánů se zabývá vzdělávací komise.

Kontrolní a hospitační činnost provádí ředitel školy na základě vypracovaného plánu. Hospitační činnost byla ve sledovaném období školního roku ve všech kontrolovaných předmětech provedena. Ředitel školy každou navštívenou hodinu analyzuje do své tabulky, vede srovnání učitelů i výsledky jejich posunu za určité období. Se závěry z hospitační činnosti jsou vyučující prokazatelně seznamováni. Další vzdělávání pracovníků je účelně plánováno.

Personální podmínky ve sledovaných předmětech umožňují velmi dobře realizovat zvolený vzdělávací program.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Sledovaná výuka probíhala v kmenových, klasicky uspořádaných učebnách. Škola postupně obnovuje třídy školním nábytkem, v 7. a 9. ročníku školní lavice svou výškou neodpovídaly

fyzionomii žáků. Třídy byly účelně a podnětně vyzdobeny nástěnnými obrazy a rukodělnými pracemi žáků. Žáci mají k dispozici počítačovou učebnu, které využívají i ve volných hodinách. Tato místnost slouží i jako žákovská knihovna, je zde uložena také část odborné literatury. Druhá část je ve sborovně. Řada pomůcek pro výuku českého jazyka a matematiky (rýsovací potřeby, kalkulátory, počítadla, Epirex, číselné osy, soubory těles, kostky aj.) je uložena v kabinetu. Výuka předmětů pracovní vyučování a pracovní a výtvarná výchova se uskutečňuje v nově vybudovaném půdním světlém prostoru školy v tzv. ateliéru, v přízemí školní budovy ve školní dílně a ve cvičné kuchyňce, na menším pozemku v areálu školy i v klasických třídách. Prostorná školní dílna má dostatek nástrojů, náradí i pracovních míst a ve výuce měli žáci potřebné množství materiálu (kov, dřevo). Kuchyňka je menších rozměrů, ale s vhodným vybavením pro výuku části témat práce v domácnosti. Ve sledované výuce z oblasti témat pěstitelské práce vyučující i žáci měli připraveny přírodniny pro výrobu vánočních svícňů, adventních věnců atd. Učitelé měli pro výuku zhotoveny i vlastní nákresy, výrobky a písemně zpracované technologické postupy k zadaným výrobkům.

Materiálně-technické podmínky vzhledem ke sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávací program pro zvláštní školy je realizován v souladu s platným Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Pomocná třída je vzdělávána podle platného vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Výuka pracovního vyučování (předmět zvláštní školy), pracovní a výtvarné výchovy (předmět pomocné třídy), českého jazyka a matematiky je v souladu s učebními dokumenty daného vzdělávacího programu. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou rozpracovány vyučujícími v tematických plánech. Plány jsou převážně zpracovány na třídy a skupiny žáků, ne vždy je v nich patrné rozlišení podle ročníků (v jedné třídě a skupině je vyučováno více ročníků). Výuka pracovního vyučování je realizována ve všech složkách – dílenské práce, práce v domácnosti a pěstitelské práce. Ředitel školy využil možnosti úpravy učebních plánů v počtu vyučovacích hodin pracovního vyučování v 9. ročníku a snížil hodinovou dotaci ve prospěch rýsování. Také v pomocné třídě ve vyšším stupni byla snížena hodinová dotace z pracovní a výtvarné výchovy a zvýšena hodina věcného učení. Ve vyšších ročnících škola vhodně dělí předmět pracovní vyučování podle pohlaví a spojuje do dvou až tří hodinových bloků. Výuka je většinou rozložena do dvou i tří skupin. V nižších ročnících a v pomocné třídě probíhá vyučování převážně pro všechny žáky společně. Žáci pracovního stupně pomocné třídy jsou zčásti zařazováni do skupin žáků pracovního vyučování s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem. Některé skupiny jsou více početné, ale nepřesahují stanovený počet žáků. Ředitel školy pravidelně sleduje při kontrolní a hospitační činnosti plnění učebních osnov a své poznatky uplatňuje při hodnocení učitelů.

Rozvrh hodin a stanovené délky přestávek v době inspekce odpovídaly psychohygienickým zásadám a potřebám žáků. Vnitřní řád byl vypracován přehledně a věcně, zohledňoval každodenní provoz a činnost školy. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů a vývěsek v prostorách školy. Rodiče jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách, zprávami v žákovských knížkách, deníčcích a osobními konzultacemi s jednotlivými učiteli. Výchovná poradkyně pracuje podle svého důkladně zpracovaného konceptu problematiky volby povolání, spolupráce s rodiči, tvorbě školních individuálních plánů pro žáky s výchovnými problémy a ze sociálně slabých rodin. Vede podrobné písemné záznamy o změnách u žáků, sleduje uplatnění bývalých absolventů na trhu práce. Společně

s metodikem prevence sociálně patologických jevů připravuje besedy a přednášky, které aktuálně vyplývají z chodu školy a jsou zaměřeny na prevenci záškoláctví, zneužívání návykových látek, komunikaci a sexuální obtěžování a rizika. Spolupracuje s úřadem práce, dětskými lékaři, odbornými lékaři, Obecním úřadem v Bojkovicích, Městskou Policií, Policií ČR, s Domem dětí a mládeže v Bojkovicích při nabídce volnočasových aktivit. Výchovné problémy jsou řešeny neodkladně ve spolupráci s třídními učiteli, rodiči, popř. výchovnou komisí. Vede písemnou agendu z těchto jednání. Výchovné poradenství a práce v oblasti prevence sociálně-patologických jevů výrazně přispívá ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice

V průběhu inspekce byla hospitována výuka ve všech třídách u pěti vyučujících. Příprava na hodiny byla v převážné většině ze strany pedagogů pečlivá, výchovně-vzdělávací cíle byly stanoveny přiměřeně k jednotlivým ročníkům a znalostem žáků. Návaznost probíraného učiva na předcházející témata byla zajištěna. Výuku sledovaných hodin zabezpečovali kvalifikovaní vyučující, což se projevilo v systematičnosti, odborné správnosti a vhodné použité terminologii. Především u vyučujících II. a V. třídy se promyšlená volba výukových forem a metod, výběr a vhodnost názorných pomůcek znatelně odrazila na vysoké kvalitě výuky. Hodiny probíhaly v kmenových třídách, které byly podnětné vzhledem ke sledovaným předmětům (nástěnné tabule s přehledy učiva). Žáci ve všech sledovaných předmětech používali učebnice, pracovní sešity, nakopírované texty, v 7. ročníku si žáci své výsledky ověřili pomocí kalkulačků. V pomocné třídě žáci pracovali s kostkami, obrázky a papírovými penězi k upevnění početních dovedností, k prohloubení učiva bylo využito počítačových programů. Řízení výuky a vnitřní členění hodin vycházelo z diferenciací tříd na jednotlivé ročníky. Vzhledem k charakteru učiva převažovala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací. Sledované hodiny byly zaměřeny na opakování a upevňování učiva, většina vyučujících vhodně a účelně střídala různé způsoby procvičování (ústní a písemná forma, práce na tabuli). Tempo výuky bylo přiměřené, učitelé respektovali individuální znalosti i možnosti žáků, v případě problému citlivě a taktně upozornili žáky na chybu a snažili se je navést k správnému řešení. Relaxační prvky byly vřazovány do hodin jen ojediněle, to se projevilo v únavě a snížené koncentraci v závěru hodin. V navštívených hodinách často chyběla úvodní motivace. Průběžně byla aktivita a zájem žáků povzbuzována pozitivní slovní pochvalou, oceněním pokroku. Ve všech hodinách vládla klidná pracovní atmosféra, založená na důvěře žáků k jednotlivým učitelům. Žáci v komunikaci respektovali daná pravidla, využívali daného prostoru k obhájení vlastních nápadů a postupů. Správné žákovské odpovědi hodnotili vyučující pochvalou, sebehodnocení či vzájemného hodnocení nebylo využito. Jen někteří vyučující si v závěru sledovaných hodin vytvořili časovou rezervu ke zhodnocení práce celého kolektivu třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu pracovní vyučování a pracovní a výtvarná výchova

Inspekce se uskutečnila v předmětu pracovní vyučování ve všech vyučovaných ročnících zvláště školy a ve třídě pomocné školy v nižším i pracovním stupni v předmětu pracovní a výtvarná výchova. Cíle výuky byly přiměřené vzhledem k individuálním potřebám žáků. Všichni vyučující byli na výuku velmi kvalitně připraveni jak po stránce materiální, obsahové, tak i v organizaci členění hodin. Stanovená témata odpovídala požadavkům

učebních osnov, navazovala na probírané předcházející učivo, případně byla náplň výuky individuálně zaměřena k utvrzování dovedností žáků.

Předměty pracovní vyučování a pracovní a výtvarná výchova vyučovalo pět pedagogů. Většina má dlouholeté zkušenosti ve výuce daného předmětu. Absence studia speciální pedagogiky u jednoho vyučujícího se v metodách práce s žáky nepromítla.

Učitelé měli připraveno množství účelných názorných a pracovních pomůcek i dostatek různého potřebného materiálu. Výuka ve vyšších ročnících byla uskutečňována ve školní dílně, kuchyňce a v klasických třídách. Každý žák měl ve školní dílně své pracovní místo. V nižších ročnících probíhala výuka převážně v jejich kmenových učebnách. K daným tématům byla vhodně používána i tabule.

Náročnou výuku (více ročníků v jedné třídě, ve skupině) učitelé zvládali. Vnitřní členění hodin odpovídalo individuálním potřebám žáků. Výuka byla podle potřeby kombinována a propojována. Během mnohých ukázek pedagogové předváděli technologický postup tak, aby mu žáci rozuměli. (Ojedinele byl předveden hotový výrobek, bez předchozího vysvětlení pracovního postupu a využívána spíše kreativita žáků.) Ve výuce byly účelně využívány mezipředmětové vztahy. Učitelé pravidelně ověřovali pochopení zadaných úkolů a žákům pomáhali. V průběhu výuky byl účelně využíván vyučovací čas. Výjimečně byl zaznamenán přesah vyučovací hodiny do přestávky. Žáci byli vedeni k estetickému cítění, vlastní tvořivosti a pracovním návykům, ve školních dílnách i k potřebné přesnosti a bezpečnosti. Na pracovištích byla dodržována čistota a pořádek. Formy a metody práce učitelů zohledňovaly schopnosti žáků a jejich individuální potřeby.

Ve většině sledovaných hodin byla výrazná motivace žáků. V nižším stupni pomocné školy např. využitím pohádky, v nižších třídách zvláštní školy seznámením s životem želvy, ve vyšších třídách i v praktickém stupni pomocné školy již s návazností na volbu povolání. Velkou motivací byla pochvala žáků, jejich průběžné hodnocení, konkrétní pracovní činnost a možnost předvedení vlastních zhotovených výrobků.

Klidné, rozvážené vystupování a jazykový projev vyučujících odpovídaly individuálním potřebám žáků a výuky. Pozornost žáků se dařilo udržet i v pomocné škole. Žáci pracovali se zájmem a chutí. Ve sledované výuce byli většinou ukázněni a chovali se zcela přirozeně.

Při hodnocení byly respektovány individuální schopnosti žáků a oceňován jejich pokrok. Znamkování žáků i po zadaném stejném úkolu pro celou skupinu (při zařazení žáků do skupiny z více ročníků) rozlišovalo požadavky náročnosti a posloupnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy mají v předmětu pracovní vyučování velmi dobrou úroveň, v předmětu pracovní a výtvarná výchova úroveň vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ve sledovaných předmětech pracovní vyučování, český jazyk a matematika škola vyhodnocování výsledků vzdělávání (nad rámec běžné klasifikace) prostřednictvím externích evaluačních nástrojů neprováděla. Vyučující vytvořili však v letošním školním roce celoškolskou soutěž „Letadlo“, která bodovým způsobem hodnotí individuální dovednosti žáků. Způsob hodnocení je nastaven tak, že nepreferuje jen ty nejlepší, ale každý z žáků má možnost dosáhnout ocenění.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Ve sledovaných předmětech (pracovní vyučování, pracovní a výtvarná výchova, český jazyk a matematika) jsou celkově výsledky hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Žáci školy se od roku 1995 účastní akcí Českého hnutí speciálních olympiád, Paraolympiád a Českého sdružení pro mentálně postižené, kde dosahují úspěchů především v oblasti atletiky a stolního tenisu.
- V letošním školním roce byli dva žáci oceněni ve výtvarné soutěži pořádané Domem dětí a mládeže v Bojkovicích.
- Vedení školy spolupracuje s místní církevní střední školou při zajištění odborné praxe studentek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě školy, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT čj. 28 676/01-21 s účinností od 12. září 2001, ze dne 3. prosince 2001
2. Zřizovací listina Zvláštní školy, Bojkovice, okres Uherské Hradiště vydaná po schválení zastupitelstvem Zlínského kraje čj. 1184/2001/ŠK ze dne 12. září 2001.
3. Vzdělávací program zvláštní školy schválený MŠMT čj. 220980/97-22
4. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně schválený MŠMT čj. 24 035/97-22.
5. Aktualizované učební plány zvláštních a pomocných škol čj. 19 903/2004-24
6. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogů sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
7. Hodnocení práce ředitele školy a školského výchovného zařízení dle pokynu MŠMT čj. 11 639/98-25
8. Jmenování do funkce statutárního zástupce čj. 281-12/2001
9. Organizační řád školy ze dne 1. září 2003 v době inspekce
10. Plán práce Zvláštní školy, Bojkovice na školní rok 2004/2005 v době inspekce
11. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2004/2005
12. Plán vzdělávací komise pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
13. Plán výchovného poradce pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
14. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005 v době inspekce)
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
16. Přehled zvonění pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
17. Vnitřní řád školy pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
18. Záznamové archy hospitační a kontrolní činnosti ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
19. Tématické plány vyučujících pracovního vyučování, pracovní a výtvarné výchovy, českého jazyka a matematiky pro školní rok 2004/2005 v době inspekce
20. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
21. Třídní knihy ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
22. Třídní výkazy ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
23. Katalogové listy žáků ve školním roce 2004/2005 v době inspekce

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů dovoluje realizovat škole přijatý vzdělávací program. Pouze jedna z vyučujících nesplňuje podmínky vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti tím, že neabsolvovala studium speciální pedagogiky. Toto zjištění

se však na úrovni výuky neprojevovalo. Oblast výchovného poradenství velmi kvalitně zabezpečuje vyučující, která vystudovala rozšiřující vzdělání pro výchovné poradce. Organizační struktura, informační systém a způsob vedení zaměstnanců umožňují řediteli školy účinné řízení.

Příjemné a útulné prostředí ve všech prostorách školy zajišťuje žákům podnětné prostředí. Vstupní prostory, chodby, třídy i pracovny jsou vyzdobeny vkusnými žákovskými pracemi (výtvarné práce, keramické a rukodělné výrobky) a obrazovým materiálem vztahujícím se k výuce. Škola má k dispozici řadu názorných pomůcek, které si často doplňují vyučující svými vlastními nápady a úpravami. Učebna výpočetní techniky je využívána žáky v jednotlivých vyučovacích hodinách i v hodinách volna k prohloubení učiva. Materiální zabezpečení výuky je na velmi dobré úrovni.

Sledované hodiny českého jazyka a matematiky byly vedeny systematicky, odborně správně s převahou frontální výuky doplněné řízeným hovorem a samostatnou prací žáků. Ve sledovaných předmětech pracovní vyučování, pracovní a výtvarná výchova byla velmi kvalitně uplatněna zásada názornosti s formou individuálního přístupu k žákům. Učitelé využívali stávajících dovedností a znalostí žáků, aplikovali jejich teoretické vědomosti do praktických činností. Zvolené metody a formy práce podporovaly aktivitu a kreativitu žáků při realizaci zvolených postupů. Ojedinele docházelo k přetažení vyučovacího času do přestávky. Především je nutno ocenit citlivý přístup všech pedagogů, jejich komunikativní dovednosti, které ovlivnily příjemnou a klidnou pracovní atmosféru ve všech sledovaných hodinách.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Pátková

Hana Pátková v. r.

Vedoucí týmu

Mgr. Věra Víchová

Jana Zapletalová v. r.

Člen týmu

Ve Zlíně dne 3. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. prosinec 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Lubomír Bienert, ředitel školy

Lubomír Bienert v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj.: Česká školní inspekce, Zarámí 88, P. O. Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje Odbor školství, mládeže a sportu, Tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín	2005-01-04	o5-1260/04-5229
Zřizovatel: Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín		
Rada školy	Není zřízena	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.